

2023-02-24 Nr. NV-390

ĮSTATYMŲ PROJEKTAI Nr.: TAP-23-143 TAIS-22-15900(3); TAP-23-164 TAIS-23-1779; TAP-23-163 TAIS-23-1778; TAP-23-160 TAIS-23-907(2); TAP-23-159 TAIS-23-900(2); TAP-23-158 TAIS-23-906(2); TAP-23-157 TAIS-23-901(2); TAP-23-156 TAIS-23-902(2); TAP-23-155 23-903(2); TAP-23-154 TAIS-23-904(2); TAP-23-153 TAIS-23-905(2); TAP-23-152 TAIS-22-15905(3); TAP-23-151 TAIS-22-15904(3); TAP-23-150 TAIS-22-15902(3); TAP-23-149 TAIS-22-15908(3); TAP-23-148 TAIS-22-15903(3); TAP-23-147 22-15907(3); TAP-23-146 TAIS-22-15906(3); TAP-23-145 TAIS-22-15901(3); TAP-23-144 TAIS-22-15909(3)		<b>DĖL CIVILINIO KODEKSO 3.210, 3.246, 3.250, 3.260, 3.262, 3.264 IR 3.266 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, VAIKO TEISIŲ APSAUGOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO 36⁴, 41, 42, 43, 50 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, PAGALBOS NUO NUSIKALSTAMOS VEIKOS NUKENTĖJUSIEMS ASMENIMS ĮSTATYMO 2, 5 IR 6 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO 11 IR 25¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO 16, 17, 19², 25² IR 35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO 15, 17, 18, 20, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, SOCIALINĖS PARAMOS MOKINIAMS ĮSTATYMO 5, 9, 10, 11, 13, 14, 15 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS ĮSTATYMO 20, 21, 23, 25, 26 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, PARAMOS MIRTIES ATVEJU ĮSTATYMO 9 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, VALSTYBĖS PARAMOS GINKLUOTO PASIPRIEŠINIMO (REZISTENCIJOS) DALYVIAMS ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 6 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, KOMPENSACIJŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS GYNĖJAMS, NUKENTĖJUSIEMS NUO 1991 M. SAUSIO 11–13 D. IR PO TO VYKDYTOS SSRS AGRESIJOS, BEI JŲ ŠEIMOMS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, NEPRIKLAUSOMYBĖS GYNĖJŲ IR KITŲ NUKENTĖJUSIŲ NUO 1991 M. SAUSIO 11–13 D. IR PO TO VYKDYTOS SSRS AGRESIJOS ASMENŲ TEISINIO STATUSO PRIPAŽINIMO ĮSTATYMO 4 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, ĮSTATYMO „DĖL SOCIALINĖS PARAMOS ASMENIMS, SUŽALOTIEMS ATLIEKANT BŪTINĄJĄ KARINĘ TARNYBĄ SOVIETINĖJE ARMIJOJE, IR ŠIOJE ARMIJOJE ŽUVUSIŲJŲ ŠEIMOMS (1945-07-22 – 1991-12-31)“ 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO 5, 9 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES“ 32 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, ŠEIMYNŲ ĮSTATYMO 3, 4, 5, 8, 15, 16, 17 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne		Pasirenkama	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne				

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikis patikslinti įstatymus siejamas su Vietos savivaldos įstatymo pakeitimais (įsigalioja 2023-04-01), kuriais įtvirtintas naujas vietos savivaldos modelis. Jame nustatyta, kad savivaldybės taryba yra savivaldybės atstovaujamoji institucija, o savivaldybės meras – savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus.

Iki tol savivaldybės vykdomosios valdžios institucijos funkcijos buvo pavestos savivaldybės administracijos

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

direktoriui, kuris buvo atsakingas už įstatymų ir Vyriausybės nutarimų įgyvendinimą, o pakeitus vietos savivaldos modelį savivaldybės vykdomąja valdžia tampa savivaldybės meras.

Atsižvelgiant į tai, kituose įstatymuose, kuriuose numatomos funkcijos savivaldybių administracijoms (administracijų direktoriams), yra būtina išgryninti ir atskirti, kurios iš jų išimtinai pavedamos įgyvendinti savivaldybių merams, o kurias savivaldybių meras turi diskreciją įgyvendinti pats arba įgalioti savivaldybės administracijos valstybės tarnautoją.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Rengėjų siūlymai įstatymuose pakeisti subjektą iš savivaldybės administracijos direktoriaus į savivaldybės merą, turintį teisę priimti sprendimus (daugkartinio taikymo teisės aktų tvirtinimas, nurodymai, susiję su vaiko globa (rūpyba) ir pan.) dėl asmens (šeimos) poreikio socialinėms paslaugoms nustatymo ir finansavimo tvarkų nustatymo; dėl mokykloms skiriamų lėšų dydžio produktams, organizuojant nemokamą mokinių maitinimą, nustatymo; dėl piniginių socialinės paramos skyrimo tvarkos nustatymo; dėl Lietuvos nepriklausomybės gynėjų ir kitų nukentėjusių nuo 1991 m. sausio 11-13 d. ir po to vykdytos agresijos asmenų teisinio statuso suteikimo; dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo ir laikinojo globėjo (rūpintojo) skyrimo; dėl subjektų, galinčių priimti likusį be tėvų globos vaiką bet kuriuo paros metu, sąrašo patvirtinimo; dėl pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims valdymo ir kt. **iš esmės laikytini taiklūs ir tinkami.**

Siekiant nedidinti administracinės naštos savivaldybėms bei greičiau ir laiku priimti kai kuriuos administracinius sprendimus dėl piniginių socialinės paramos, socialinės paramos mokiniams, išmokų vaikams, tikslinių kompensacijų, paramos mirties atveju, vienkartinį kompensacijų asmenims, sužalotiems atliekant būtinąją karinę tarnybą sovietinėje armijoje, ar joje žuvusiųjų šeimoms, vienkartinės išmokos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams skyrimo ar nutraukimo; vaiko laikinosios priežiūros; šeimynų steigimo ir finansavimo bei vaikų apgyvendinimo jose; teisės socialinių paslaugų įstaigoms teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo; daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų pritaikymo neįgaliųjų specialiesiems poreikiams; teikimo skirti valstybines pensijas daugiavaikiams motinoms ar tėvams ir kt. **rengėjai tikslingai siūlo įtvirtinti, kad juos turi teisę priimti ne tik savivaldybės meras, bet ir jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, pvz., savivaldybės administracijos direktorius.** Atsižvelgiant į asmeninės pagalbos asmenims su negalia teikimo ypatumus (paslauga nauja, teikiama pagal individualiai vertinamus ir nuolat kintančius asmens poreikius, turi būti suteikiama neatidėliotinai, ją teikia fiziniai asmenys – asmeniniai asistentai) rengėjai siūlo nustatyti, kad sprendimus šioje srityje (kaip ir dabar) galėtų priimti savivaldybės administracijos direktorius / jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas. **Techninio, organizacinio pobūdžio funkcijos** (pvz., išmokų, kompensacijų mokėjimas) **paliekamos vykdyti savivaldybės administracijai.**

Įstatymų projektais siūlomas teisinis reguliavimas (diferenciacija tarp teisės aktus priimti bei atitinkamus sprendimus priimti turinčių teisę subjektų apimties) pagrįstas įvertinus šiuo metu jau susiklosčiusią praktiką savivaldybėse bei vadovautis savivaldybių savarankiškumo ir subsidiarumo principu, reiškiančiu, kad savivaldybės viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami tuo lygmeniu, kuriuo jie yra efektyviausi.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Siekiant užtikrinti sklandų priimtų įstatymų įgyvendinimą, rengėjai siūlo nustatyti priimtų įstatymų taikymą reguliuojančias nuostatas nurodydami, kad įstatymai pradedami taikyti, kai naujai išrinktos savivaldybių tarybos susirenka į pirmąjį posėdį, iki pirmojo naujai išrinktos savivaldybės tarybos posėdžio taikomos iki keičiamų įstatymų įsigaliojimo dienos galiojusios nuostatos, o procedūros, pradėtos iki įsigaliojant įstatymams, baigiamos pagal keičiamuose įstatymuose iki 2023-04-01 galiojusią tvarką.

Atsižvelgiant į tai, kad įstatymų projektais siekiama įgyvendinti Vietos savivaldos įstatymą, kuris įsigalios 2023-04-01, priimtiems įstatymams įgyvendinti reikės priimti jų įgyvendinamuosius teisės aktus, **prašoma Seimą įstatymų projektus svarstyti skubos tvarka.**

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMAS

Projektai suderinti su suinteresuotomis institucijomis.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlome įvertinti, ar nėra tikslinga tikslinti ir Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo, nes jame taip pat yra numatytos funkcijos savivaldybių administracijoms (savivaldybių administracijų direktoriams).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Daiva Buivydaite-Garbštienė

Socialinės politikos grupė, patarėja

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOŠ FORMA